

17.01.2006

Samarbeidsnotat om husdyr – jernbane

Jernbaneverket (JBV), Norges Bondelag (NB), Norsk Bonde- og Småbrukarlag (NBS) og Norsk Sau- og Geit vil med dette samarbeidsnotatet klargjøre problemstillinger som gjelder forholdet mellom husdyrhold og jernbanedrift.

Samarbeidsnotatet oppsummerer en omforent forståelse av elementer i arbeidet med å redusere påkjørsler av husdyr på jernbanen. Notatet konkretiserer partenes ønske om å etablere gode samarbeidsrutiner for forebyggende tiltak, gjensidige varslingsrutiner samt klargjøring av andre relaterte problemstillinger.

1 Rutiner og praksis ved påkjørsler

- a. Rutiner når husdyr er kommet inn på jernbanen
 - i. For JBV gjelder egne rutiner, beskrevet i ”Dok. nr ProArc: STY-0435, Prosedyrer for håndtering av dyrepåkjørsler”. Rutinene pålegger bl.a. JBV's personell å varsle dyreeier. Slik varsling skal skje umiddelbart.
 - ii. Dyreeier på sin side bør straks varsle JBV når det oppdages at husdyr er kommet inn på jernbanelinjen. Varsling kan skje til JBV's beredskapsvakt. Det utarbeides oversikt over de lokale beredskapsvaktens telefoner. NB, NBS og NSG finner høvelige måter å bekjentgjøre disse listene på til sine medlemmer
- b. Rutiner ved jaging av dyr over jernbanelinjen
 - i. Partene søker å samordne og eventuelt kompletterer varslingsrutiner for de tilfeller der husdyr må jages over linjen. Rutinene må være av slik karakter at de kombinerer sikkerhet og fleksibilitet, og kan tilpasses lokalt. NB, NBS og NSG bekjentgjør disse på høvelig måte. I utgangspunktet kan varsling om slike tilfeller varsles til JBV's beredskapsvakt.
- c. Rutiner ved påkjørsler
 - i. For JBV gjelder egne rutiner, beskrevet i ”Dok. nr ProArc: STY- 0435 Prosedyrer for håndtering av dyrepåkjørsler”. Rutinene pålegger bl.a. JBV's personell å varsle dyreeier.
 - ii. Dyreeier eller andre som observerer påkjørsler, følger de varslingsrutiner som beskrevet under 1.a.ii. For øvrig plikter dyreeier ut fra dyrevelferdsmessige forhold å vurdere varsling av andre instanser.

2 Erstatning av husdyr drept eller skadet ved påkjørsler

- a. Generelt om erstatning og dokumentasjonskrav

- i. JBV utbetaler erstatning for husdyr påkjørt og drept på jernbanens område. Dette med forbehold om at de alminnelige erstatningsvilkår, herunder ansvarsgrunnlag, årsakssammenheng og økonomisk tap er oppfylt. Husdyreier plikter å dokumentere eierskap til dyret samt andre forhold som er relevante, dersom JBV skulle ha behov for dette.
- b. Erstatningssatser storfé, hest o.l.
 - i. For hester og storfè er utgangspunktet at erstatningsbeløpet er skadelidtes dokumenterte tap.
- c. Erstatningssatser småfé
 - i. Det benyttes de erstatningssatser for småfé som årlig utarbeides av Norsk Sau og Geit.
- d. Følgekostnader
 - i. Eventuelle veterinærutgifter som direkte følge av påkjørsler, erstattes etter dokumentasjon så sant Jernbaneverket er erstatningsansvarlig i saken.
- e. Rutiner for søknad og utbetaling
 - i. Organisasjonene utarbeider et søknadsskjema for erstatning av husdyr påkjørt av tog. Jernbaneverket kan bistå med innspill til skjemaets innhold. Skjemaet skal være et hjelpemiddel både for brukerne og saksbehandlere, men det skal ikke være et krav at søknad om erstatning må fremmes på slike skjema.
 - ii. Søknad om erstatning kan fremmes umiddelbart etter at påkjørsel har skjedd. JBV skal behandle saken uten ugrunnet opphold når nødvendig dokumentasjon foreligger.

3 Forebyggende tiltak

- a. Oppsetting av gjerder og gjerdehold
Partene er enige om at gode gjerder er det viktigste tiltaket som kan bidra til å redusere påkjørsler av husdyr. Partene har videre diskutert husdyreierens tilsyns- og omsorgsplikt overfor sine husdyr. Med bakgrunn i begrensede midler til rådighet for oppsetting og vedlikehold av gjerder langs linjen i Norge, er man enig om følgende:
 - i. Det foretas en registrering med påfølgende rangering av de mest belastede strekningene i de ulike regionene. Dette skjer gjennom et samarbeid mellom JBV og organisasjonene.
 - ii. Med bakgrunn i registreringen utarbeider Jernbaneverket i samarbeid med organisasjonene regionvise handlingsplaner, der målsettingen er å etablere gjerder på de mest utsatte ulykkesstrekningene først. Jernbaneverket og organisasjonene avtaler nærmere kostnadsfordelingen mellom partene.

4 Annet

Det etableres et fast samarbeidsforum mellom partene der en kan gjennomgå erfaringer med det samarbeidet som er etablert. Formålet er å møtes en gang i året, etter initiativ fra organisasjonene.

JBV utarbeider årlig oppdatert liste over beredskapsvakter m/telefonnummer og kartplassering av disse, slik at disse kan publiseres på best informative måte til beitebrukere o.a. innen beitesesongens begynnelse.

Denne oppsummeringen danner grunnlag for videre samarbeid mellom JBV, NB, NBS og NSG.

Ref: Roar Skarsmo, Jernbaneverket
 Lars Kveberg, Norsk Sau og Geit